

**Pani
Anna Zasada-Chorab
Dyrektor
Regionalnego Ośrodka Polityki
Społecznej Województwa Śląskiego
w Katowicach**

**MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO**

Jakub Chetstowski

Urząd Marszałkowski
Województwa Śląskiego
ul. Ligonía 46
40-037 Katowice

TELEFON +48 32 20 78 290

marszal@slaskie.pl
slaskie.pl

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 41 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t. jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 2094 ze zm.), oraz § 12 ust. 1 *Regulaminu kontroli jednostek organizacyjnych Województwa Śląskiego* stanowiącego załącznik do uchwały nr 1057/229/VI/2021 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 28 kwietnia 2021 r., pracownicy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego przeprowadzili kontrolę w kierowanej przez Panią jednostce. Działając na podstawie § 29 ust. 4 pkt 1 ww. *Regulaminu* przedstawiam ustalenia dokonane w trakcie kontroli, ocenę skontrolowanej działalności oraz zalecenia dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

I. Dane identyfikacyjne kontroli:

Jednostka kontrolowana:

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego,
ul. Modelarska 10, 40-142 Katowice (dalej: *Ośrodek*).

Kierownik jednostki kontrolowanej:

- Pani Anna Zasada-Chorab – Dyrektor *Ośrodka*, zatrudniona na stanowisku od dnia 20.03.2023 r. na podstawie uchwały nr 544/410/VI/2023 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 17 marca 2023 r. (na okres 6 miesięcy), a następnie uchwały nr 1931/446/VI/2023 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 14 września 2023 r. (na okres 7 miesięcy),
- Pan Grzegorz Baranowski – Dyrektor *Ośrodka*, zatrudniony na stanowisku od dnia 01.03.2019 r. na podstawie uchwały nr 353/19/VI/2019 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 20 lutego 2019 r. na czas nieokreślony. Z dniem 31.01.2023 r. rozwiązano stosunek pracy na podstawie uchwały nr 2345/383/VI/2022 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 21 grudnia 2022 r.

W okresie 01.02.2023 r. - 19.03.2023 r. obowiązki kierownika jednostki kontrolowanej pełnił Pan Mariusz Sajak - Zastępca Dyrektora *Ośrodka*, działający na podstawie pełnomocnictwa Zarządu Województwa Śląskiego

nr 53/23 nadanego uchwałą nr 141/393/VI/2023 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 25 stycznia 2023 r.

Numer kontroli:
AU-KN.1711.7.2023.

Zakres i okres objęty kontrolą:
Wybrane zagadnienia z zakresu spraw organizacyjno-finansowych za lata 2021 - 2023.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę:
Departament Audytu i Kontroli we współpracy z Departamentem Księgowości Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w Katowicach.

Osoby przeprowadzające kontrolę:

- Paweł Kraczkla – główny specjalista, na podstawie upoważnienia nr 445/AU/2023 z dnia 15.09.2023 r. w dniach: 19 – 22, 25 i 29 września 2023 r.,
- Małgorzata Biskup – starszy specjalista, na podstawie upoważnienia nr 445/AU/2023 z dnia 15.09.2023 r. w dniach: 19 – 22, 25, 28 i 29 września 2023 r.,
- Jacek Kucia – główny specjalista, na podstawie upoważnienia nr 445/AU/2023 z dnia 15.09.2023 r. w dniach: 19, 21 i 22 września 2023 r.

Czynności kontrolne w okresie ważności upoważnienia, tj. od dnia 19.09.2023 r. do 27.10.2023 r. były przeprowadzane również poza siedzibą *Ośrodka*, z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, w oparciu o dokumentację źródłową kontrolowanych zagadnień.

Data rozpoczęcia czynności kontrolnych: 19.09.2023 r.
Data zakończenia czynności kontrolnych: 27.10.2023 r.

Kontrolę wpisano do książki kontroli jednostki w dniu 19.09.2023 r. pod numerem 2/2023.

(dowód: akta kontroli nr 1 - 8)

II. Ustalenia szczegółowe.

1. Prawidłowość rozliczania podatku od towarów i usług (VAT).

A. Opis stanu faktycznego:

Ośrodek od dnia 01.01.2017 r. jest objęty skonsolidowanym rozliczeniem Województwa Śląskiego z tytułu podatku od towarów i usług. Jednostka jest zobowiązana do prowadzenia rejestrów częściowych VAT, składania deklaracji częściowych VAT do „Centrali” – Departamentu Księgowości Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego oraz zapłaty nadwyżki podatku należnego nad naliczonym na wskazany rachunek bankowy.

Przepisy dotyczące centralizacji rozliczeń podatku VAT w jednostkach samorządowych zostały wprowadzone ustawą z dnia 5 września 2016 r. o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego (t. jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 280).

Kontrolą objęto działania jednostki w zakresie realizowania:

- ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t. jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1570 ze zm.), dalej: *ustawa o podatku VAT*;

- ustawy z dnia 5 września 2016 r. o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towaru i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego (t. jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 280);
- rozporządzenia Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 15 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2019 r. poz. 1988 ze zm.), dalej: *rozporządzenie Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 15.10.2019 r.*;
- uchwały nr 470/213/VI/2021 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie wprowadzenia procedur sporządzania deklaracji podatkowej VAT w Województwie Śląskim,

obejmujące w szczególności sprawdzenie zakresu opodatkowania, momentu powstania obowiązku podatkowego, prawidłowości stosowanych stawek podatku i zasadności stosowania zwolnienia od podatku oraz formy udokumentowania i ewidencji tych czynności.

Ustaleń dokonano w oparciu o dokumentację obejmującą:

- Deklaracje częściowe VAT-7,
- Rejestry sprzedaży VAT,
- Faktury sprzedaży i zakupu towarów i usług,
- Wyciągi bankowe,
- Inne dokumenty związane z przedmiotem kontroli (umowy)

dotyczące następujących okresów rozliczeniowych:

- 2021 r.: styczeń – grudzień,
- 2022 r.: styczeń – grudzień,
- 2023 r.: styczeń – lipiec.

W trakcie kontroli zweryfikowano prawidłowość wystawienia i zaewidencjonowania wszystkich faktur sprzedaży ujętych w rejestrze sprzedaży VAT w kontrolowanych miesiącach.

W okresach objętych kontrolą *Ośrodek* dokonywał świadczenia usług opodatkowanych według stawki VAT 23%:

- organizacja pobytu ludności uchodźczej z terenu objętego konfliktem zbrojnym (zakwaterowanie, wyżywienie, transport, zapewnienie środków czystości i higieny osobistej oraz innych produktów).

W trakcie czynności kontrolnych zweryfikowano:

- 1) prawidłowość wystawienia i zaewidencjonowania wszystkich dowodów sprzedaży towarów i usług – faktur VAT ujętych w rejestrach VAT w okresach rozliczeniowych objętych kontrolą – nie stwierdzono nieprawidłowości,
- 2) opis faktur sprzedaży wystawionych przez jednostkę w okresach rozliczeniowych objętych kontrolą – stwierdzono nieprawidłowość opisaną w części B „Ustalona nieprawidłowość (przyczyny, zakres, skutki)”,
- 3) opis faktur zakupu towarów i usług otrzymanych przez jednostkę w okresach rozliczeniowych objętych kontrolą – stwierdzono, że faktury zakupu zawierają prawidłowe dane nabywcy (nazwę: Województwo Śląskie, pełną nazwę jednostki organizacyjnej oraz NIP Województwa Śląskiego),
- 4) prawidłowość ujęcia w deklaracjach częściowych VAT-7 składanych do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego kwot sprzedaży oraz kwot podatku należnego wynikających z prowadzonych przez jednostkę rejestrów VAT – nie stwierdzono nieprawidłowości,
- 5) prawidłowość i terminowość sporządzania deklaracji częściowych VAT-7 oraz dokonywania wpłat podatku VAT w okresach rozliczeniowych objętych kontrolą - ustalono, że *Ośrodek*

terminowo składał deklaracje częstkowe VAT-7, podatek VAT wpłacany był w prawidłowej wysokości.

W dniu 09.09.2022 r. *Ośrodek* dokonał korekt deklaracji częstkowych VAT-7 za miesiące kwiecień, maj i czerwiec 2022 r., w wyniku których powstało zobowiązanie podatkowe (podatek VAT do zapłaty) za te miesiące. Korekty deklaracji częstkowych VAT oraz spowodowane tymi korektami wpłaty podatku VAT po ustawowym terminie spowodowane były terminem sporządzenia i podpisania umów z Gminą Bytom na realizację przez Województwo zadania polegającego na organizacji doraźnego pobytu ludności uchodźczej z Ukrainy. Umowy te podpisane zostały w dniu 25.08.2022 r., a więc już po wykonaniu usług przez *Ośrodek*, w umowach tych ustalono wysokość wynagrodzenia za usługi świadczone przez kontrolowany *Ośrodek*,

- 6) prawidłowość stosowania w rejestrze sprzedaży VAT oznaczeń, o których mowa w *rozporządzeniu Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 15.10.2019 r.* – stwierdzono, że *Ośrodek* nie miał obowiązku stosowania tych oznaczeń,
- 7) stosowanie metody podzielonej płatności przy płatnościach dokonywanych dla faktur o wartości brutto przekraczającej 15 000 zł – ustalono, że jednostka stosowała metodę podzielonej płatności przy wszystkich wybranych do kontroli transakcjach zakupu towarów i usług.

Prowadzone w *Ośrodku* rejestry VAT spełniają wymogi art. 109 ust. 3 *ustawy o podatku VAT* oraz *rozporządzenia Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 15.10.2019 r.*

W kontrolowanym okresie jednostka nie dokonywała dostawy towarów oraz świadczenia usług, o których mowa w załączniku nr 15 do *ustawy o podatku VAT*, dla których istnieje obowiązek stosowania mechanizmu podzielonej płatności i wystawiania faktur, o których mowa w art. 106e ust. 1 pkt 18a *ustawy o podatku VAT*.

(dowód: akta kontroli nr 9 - 13)

B. Ustalona nieprawidłowość (przyczyny, zakres, skutki):

W wyniku kontroli stwierdzono naruszenie pkt 5.2 ppkt 6 „Procedury sporządzania deklaracji podatkowej VAT-7 w jednostkach budżetowych Województwa Śląskiego (z wyłączeniem Urzędu Marszałkowskiego)” wprowadzonej uchwałą nr 470/213/VI/2021 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 24 lutego 2021 r., polegające na nieprawidłowym oznaczeniu numeracji faktur – brak elementu „kod Jednostki organizacyjnej”.

Przyczyna: brak praktyki w zakresie wystawiania przez *Ośrodek* faktur sprzedażowych związanych z działalnością opodatkowaną podatkiem VAT. Objęte kontrolą faktury (łącznie 5 faktur) wiązały się z udzieleniem pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, polegającej na zorganizowaniu miejsc doraźnego zakwaterowania i wyżywienia. W pozostałym zakresie *Ośrodek* nie dokonywał dostawy towarów i świadczenia usług opodatkowanych podatkiem VAT w okresie objętym kontrolą.

Skutek: stwierdzona nieprawidłowość nie skutkuje zmianą rozliczenia podatku VAT ani nie powoduje konieczności korygowania deklaracji częstkowej VAT-7.

Imię i nazwisko, stanowisko osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowość:

Pani Ewa Walczak – Główny księgowy, która zgodnie z pkt 7 ppkt 3 Opisu stanowiska pracy, dokonuje wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dotyczących operacji gospodarczych i finansowych poprzez złożenie podpisu na dokumencie, obok podpisu pracownika właściwego rzeczowo, oznaczające że:

- nie zgłasza zastrzeżeń do przedstawionej przez właściwych rzeczowo pracowników oceny prawidłowości danej transakcji i jej zgodności z planem,

- nie zgłasza zastrzeżeń do kompletności oraz formalno-rachunkowej rzetelności i prawidłowości dokumentów dotyczących danej operacji,
- zobowiązania wynikające z operacji mieszczą się w planie finansowym *Ośrodka*.

C. Ocena cząstkowa: pozytywna mimo stwierdzonej nieprawidłowości.

2. Prawidłowość udzielania zamówień publicznych.

A. Opis stanu faktycznego:

Kontrolą objęto postępowanie o udzielenie zamówienia nr ROPS.DO.3321.25.2022 pn. „Świadczenie usług cateringowych dla dzieci przebywających w Regionalnej Placówce Opiekuńczo-Terapeutycznej w Bytomiu z siedzibą w Laryszowie” przeprowadzone w trybie podstawowym, na podstawie art. 275 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (dalej: *ustawa Pzp*), w brzmieniu aktualnym na dzień wszczęcia postępowania, tj. 08.12.2022 r. (t. jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm.). W wyniku postępowania zawarto w dniu 30.12.2022 r. umowę nr 8/RPOT/2022 z Caritas Diecezji Gliwickiej na okres 01.01. - 31.12.2023 r. (lub do wyczerpania limitu 9 490 obiadów). Maksymalna wartość umowy stanowi kwotę 168 020,45 zł brutto.

Weryfikacja polegała na sprawdzeniu zgodności przeprowadzenia ww. postępowania z przepisami *ustawy Pzp* w zakresie:

- ustalenia wartości szacunkowej zamówienia i terminu dokonania tego ustalenia,
- opisanie przedmiotu zamówienia w sposób jednoznaczny i wyczerpujący za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty,
- określenia warunków udziału w postępowaniu oraz wymaganych środków dowodowych,
- określenia kryteriów oceny ofert,
- publikacji specyfikacji warunków zamówienia (dalej: *SWZ*),
- terminowego otwarcia ofert, udostępnienia informacji o kwocie, jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia oraz udostępnienia informacji o wykonawcach oraz cenach lub kosztach zawartych w ofertach,
- oceny złożonych ofert i wyboru najkorzystniejszej oferty na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w dokumentach zamówienia,
- terminowej publikacji ogłoszenia o udzieleniu zamówienia zawierającego informację o wynikach postępowania,
- prawidłowego sporządzenia protokołu postępowania.

W wyniku kontroli ustalono co następuje:

1. W postępowaniu wpłynęła jedna oferta złożona przez Caritas Diecezji Gliwickiej z siedzibą w Gliwicach (dalej: *Wykonawca*). Oferta została podpisana podpisem zaufanym przez Dyrektora jednej z jednostek terenowych Caritas Diecezji Gliwickiej, tzn. Dyrektora Domu Dniennego Pobytu „Rodzina” Caritas Diecezji Gliwickiej z siedzibą w Zabrze (dalej: *Dyrektor jednostki terenowej*). **W trakcie kontroli nie przedstawiono dokumentu potwierdzającego, że ww. osoba (Dyrektor jednostki terenowej) posiadała umocowanie do reprezentowania Wykonawcy.** Według przedstawionego w trakcie kontroli odpisu z Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego (wydruk z dnia 15.12.2022 r.) osobą uprawnioną do reprezentowania *Wykonawcy* jest Dyrektor Caritas Diecezji Gliwickiej, nie zaś dyrektorzy jego jednostek terenowych lub oddziałów.

W związku z powyższym Zespół kontrolujący zwrócił się do Dyrektora *Ośrodka* o wyjaśnienie, czym kierował się zamawiający uznając, że oferta została złożona przez upoważnioną do tego osobę?

W wyjaśnieniach złożonych pismem z dnia 04.10.2023 r. Zastępca Dyrektora Ośrodka wskazał, że wraz z ofertą Wykonawca złożył akt mianowania Dyrektora jednostki terenowej z dnia 23.10.2008 r. (z aneksem z dnia 16.03.2017 r. oraz oświadczeniem z dnia 26.06.2020 r. potwierdzającym aktualność ww. dokumentów). Powyższe dokumenty były opatrzone podpisem zaufanym Dyrektora Caritas Diecezji Gliwickiej. „Wobec powyższego Zamawiający uznał, że skoro z bieżącą datą umocowana osoba - Dyrektor podpisał podpisem zaufanym akt mianowania, aneks oraz oświadczenie, z którego jasno i jednoznacznie wynika że ten akt i aneks są dokumentami obowiązującymi, to oferta do postępowania została złożona przez upoważnioną osobę”.

Zespół kontrolujący, po analizie treści ww. dokumentów stwierdził, że przedstawiony **akt mianowania upoważniał Dyrektora jednostki terenowej do składania oświadczeń woli oraz podpisywania aktów prawnych w imieniu Domu Dziennego Pobytu „Rodzina” Caritas Diecezji Gliwickiej z siedzibą w Zabrzcu, nie zaś w imieniu Wykonawcy, tj. Caritas Diecezji Gliwickiej z siedzibą w Gliwicach.**

Zgodnie z art. 128 ust. 1 ustawy Pzp: „Jeżeli wykonawca nie złożył oświadczenia, o którym mowa w art. 125 ust. 1, podmiotowych środków dowodowych, innych dokumentów lub oświadczeń składanych w postępowaniu lub są one niekompletne lub zawierają błędy, zamawiający wzywa wykonawcę odpowiednio do ich złożenia, poprawienia lub uzupełnienia w wyznaczonym terminie, chyba że:

- 1) wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo oferta wykonawcy podlegają odrzuceniu bez względu na ich złożenie, uzupełnienie lub poprawienie lub
- 2) zachodzą przesłanki unieważnienia postępowania”.

Treść tego przepisu wskazuje zatem, że zamawiający nie tylko jest uprawniony do podjęcia decyzji co do wezwania, o którym mowa w ww. przepisie, lecz jest obowiązany do podjęcia takich czynności, gdy wykonawca nie złożył oświadczenia, o którym mowa w art. 125 ust. 1 ustawy Pzp, podmiotowych środków dowodowych, innych dokumentów lub oświadczeń składanych w postępowaniu lub są one niekompletne lub zawierają błędy.

Przepis art. 128 ust. 1 ustawy Pzp, ma zastosowanie również do pełnomocnictw. Użyte w ww. przepisie sformułowanie „inne oświadczenia i dokumenty” oznacza oświadczenia i dokumenty składane w postępowaniu, inne niż oświadczenie, o którym mowa w art. 125 ust. 1 ustawy Pzp oraz podmiotowe środki dowodowe, a więc także pełnomocnictwo.

2. Zamawiający w opisie przedmiotu zamówienia (zawartym w rozdziale III SWZ oraz załączniku nr 1 do SWZ) określił maksymalną ilość zamówienia i jednocześnie zastrzegł sobie możliwość rezygnacji z części usług z dodaniem uwagi, że wykonawcy będzie przysługiwało wynagrodzenie tylko za faktyczną ilość zrealizowanych usług, których rozliczenie będzie następowało na podstawie cen jednostkowych, ale nie określił gwarantowanej minimalnej ilości zamówienia. Powyższe znalazło odzwierciedlenie w projektowanych postanowieniach umowy (§ 3 pkt 3 umowy, której wzór stanowił załącznik nr 6 do SWZ).

Brak określenia minimalnego (gwarantowanego) zakresu zamówienia stanowi naruszenie art. 433 pkt 4 ustawy Pzp, który zakazuje wprowadzania do projektowanych postanowień umowy możliwości ograniczenia zakresu zamówienia bez jednoczesnego wskazania minimalnej wartości lub wielkości świadczenia stron.

Naruszenie art. 433 pkt 4 ustawy Pzp pozostaje w związku z art. 99 ust. 1 tej ustawy, zgodnie z którym „Przedmiot zamówienia opisuje się w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty”, ponieważ pozostawia wykonawcę w niepewności co do gwarantowanego poziomu zamówienia i wpływa negatywnie na ryzyko związane z kalkulacją ceny oferty.

W wyjaśnieniach złożonych pismem z dnia 04.10.2023 r. Zastępca Dyrektora Ośrodka wskazał, że „Zdaniem Zamawiającego poprzez zapis ‘Wykonawcy będzie przysługiwało wynagrodzenie za faktyczną ilość dostarczanych posiłków, zgodnie z zapotrzebowaniem Zamawiającego’ spełnił wymagania określone w art. 99 ust. 1 oraz 433 pkt. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych (dalej: Pzp). Zamawiający nie podał wprost wskaźnika procentowego lub minimalnej liczby posiłków, jednakże poprzez powyższy zapis jasno zaznaczył, że wynagrodzenie będzie zapłacone za liczbę posiłków faktycznie zapotrzebowanych przez Zamawiającego. Do postępowania nie wpłynął wniosek o wyjaśnienie tej części SWZ, w związku z czym Zamawiający uznał i nadal uznaje, że wystarczająco dookreślił wielkość zamówienia i sposób jego realizacji. Wykonawca, z którym podpisano umowę nr 8/RPOT/2022 z dnia 30 grudnia 2022 roku, o każdym przypadku odstąpienia od umowy, czyli zmniejszeniu/zwiększeniu liczby dziennych posiłków w poszczególnych grupach wiekowych, jest informowany telefonicznie lub smsowo na bieżąco, około godziny 7:00 rano każdego dnia w którym zachodzi zmiana. Taka forma i termin składania zamówień przez Zamawiającego do Wykonawcy jest zaproponowana przez Wykonawcę, zatem Zamawiający uznaje, że Wykonawca jest skutecznie poinformowany o liczbie posiłków jaką zobowiązany jest dostarczyć.

Ponadto, Zamawiający nie dookreślił gwarantowanej minimalnej liczby obiadów wprost, ponieważ z założenia zamierzał zrealizować zamówienie w całości, a zapis zawarty w umowie dotyczy ustalenia formy rozliczenia tak aby było jasnym, iż Wykonawcy nie przysługuje wynagrodzenie w przypadku nienależytego wykonania. Abstrahując od powyższych wyjaśnień celem realizacji pełnego zakresu ilościowego zamówienia, Zamawiający zawsze ma możliwość jej przedłużenia i zawarcia aneksu na podstawie art. 455 ust. 2 ustawy Pzp na warunkach tam wskazanych”.

W powyższych wyjaśnieniach odniesiono się do sposobu komunikacji między zamawiającym a wykonawcą, któremu udzielono zamówienia, co nie było przedmiotem kontroli. Również pozostałe podnoszone przez Ośrodek argumenty nie zmieniają oceny Zespołu kontrolującego w zakresie stwierdzonego naruszenia art. 433 pkt 4 ustawy Pzp.

Istotą tego przepisu jest zagwarantowanie wykonawcy, że jego wynagrodzenie z tytułu realizacji umowy nie będzie niższe od znanego w dacie ofertowania minimum. Jeżeli wynagrodzenie to zależne jest od ilości świadczonych usług, to konieczne jest określenie ich zakresu ilościowego, który na pewno zostanie wykonany. Znając to minimum oraz ilości szacowane przez zamawiającego, wykonawca mógłby rzetelnie skalkulować ofertę, w tym oszacować ryzyko związane z brakiem wiedzy o faktycznej ilości usług do wykonania.

Dopuszczenie możliwości ograniczenia zakresu zamówienia przez zamawiającego bez wskazania minimalnej (gwarantowanej) wartości lub wielkości świadczenia stron powoduje, że wykonawca nie ma żadnej pewności co do wysokości wynagrodzenia, które otrzyma. Aby temu zapobiec, przepis art. 433 pkt 4 ustawy Pzp nakazuje wskazać minimalną wartość lub wielkość świadczenia, a więc taką, co do której zamawiający może mieć pewność, że zostanie wykonana.

Przepis art. 433 pkt 4 ustawy Pzp jest dopełnieniem zasady wynikającej z art. 99 ust. 1 tej ustawy, dotyczącej konieczności jednoznacznego i wyczerpującego opisu przedmiotu zamówienia.

Dlatego też art. 99 ust. 1 ustawy Pzp został podany w podstawie prawnej stwierdzonego naruszenia jako pozostający w związku z art. 433 pkt 4.

Kontrolą objęto również wybraną dokumentację potwierdzającą realizację ww. zamówienia (ewidencję księgową dot. rozrachunków z wykonawcą za okres od stycznia do września 2023 r. oraz 2 losowo wybrane faktury wystawione za marzec i sierpień 2023 r.).

W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zgodności sposobu realizacji zamówienia z warunkami umowy. Ceny jednostkowe wykazane w treści ww. faktur były zgodne z warunkami umowy. Do faktur dołączone były raporty miesięczne, w których wyszczególniono liczbę wydanych posiłków w poszczególnych dniach z podziałem na 2 grupy wiekowe. Ilość dostarczonych posiłków została poświadczona przez Intendenta oraz Kierownika Regionalnej Placówki Opiekuńczo-Terapeutycznej lub osobę działającą w jego zastępstwie.

B. Ustalone nieprawidłowości (przyczyny, zakres, skutki):

W wyniku kontroli stwierdzono naruszenie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, w brzmieniu aktualnym na dzień wszczęcia postępowania, tj. 08.12.2022 r. (t. jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm.), tj.:

- 1) art. 128 ust. 1 poprzez brak wezwania Wykonawcy do złożenia pełnomocnictwa potwierdzającego, że osoba która złożyła i podpisała ofertę w jego imieniu, posiadała do tego stosowne umocowanie.**

Przyczyna: nieprawidłowe badanie i ocena oferty złożonej w postępowaniu.

Skutek: stwierdzona nieprawidłowość nie wpłynie na realizację zamówienia – umowa, na podstawie której udzielono zamówienia, została podpisana przez osobę upoważnioną do reprezentowania Wykonawcy, tj. Dyrektora Caritas Diecezji Gliwickiej.

Imię i nazwisko, stanowisko osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowość:

Pan Mariusz Sajak – ówczesny Kierownik Działu Organizacyjnego Ośrodka (obecnie Zastępca Dyrektora Ośrodka), który działając na podstawie upoważnienia Dyrektora Ośrodka z dnia 24.02.2022 r. (w sprawie powierzenia wykonywania czynności zastrzeżonych dla kierownika zamawiającego) zatwierdził prace komisji przetargowej w zakresie badania i oceny oferty, co potwierdza treść protokołu postępowania oraz 2 protokołów z badania i oceny oferty z dnia: 16 i 22 grudnia 2022 r.

- 2) art. 433 pkt 4 w związku z art. 99 ust. 1 poprzez ujęcie w projektowanych postanowieniach umowy oraz opisie przedmiotu zamówienia możliwości ograniczenia zakresu zamówienia przez zamawiającego bez wskazania minimalnej (gwarantowanej) wartości lub wielkości świadczenia stron.**

Przyczyna: brak wystarczającej znajomości przepisów dotyczących udzielania zamówień publicznych przez osoby opracowujące i zatwierdzające SWZ oraz projektowane postanowienia umowy.

Skutek: wprowadzenie do projektu umowy, a w konsekwencji również umowy zawartej z Wykonawcą zapisu niezgodnego z przepisem prawa.

Imię i nazwisko, stanowisko osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowość:

Pan Grzegorz Baranowski – Dyrektor Ośrodka, który w niniejszym postępowaniu pełnił funkcję kierownika zamawiającego i zatwierdził SWZ, na podstawie art. 52 ust. 1 ustawy Pzp, zgodnie z którym za przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia odpowiada kierownik zamawiającego.

C. Ocena cząstkowa: pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

3. Prawidłowość przeprowadzania inwentaryzacji.

A. Opis stanu faktycznego:

Kontrolą objęto zgodność przeprowadzenia w latach 2021 - 2022 inwentaryzacji składników majątkowych z przepisami art. 26 i 27 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (obecnie t. jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.), dalej: *ustawa o rachunkowości*.

Sprawdzeniem objęto dokumentację dotyczącą czynności inwentaryzacyjnych wykonanych na podstawie zarządzeń Dyrektora *Ośrodka*:

- w 2021 r. - zarządzenie nr 71/2021 z dnia 29.09.2021 r.,
- w 2022 r. - zarządzenia o nr: 89/2022 z dnia 05.10.2022 r., 109/2022 z dnia 22.11.2022 r. oraz 122/2022 z dnia 16.12.2022 r.

Weryfikacją objęto inwentaryzację:

- 1) stanu obcych środków trwałych (dotyczy nieruchomości położonej w Bytomiu przy Placu Jana 13) za 2021 r.;
- 2) stanu druków ścisłego zarachowania (arkusze spisu z natury) za lata 2021 - 2022 oraz depozytów stanowiących zabezpieczenie prawidłowej realizacji zawartych umów - za 2022 r.;
- 3) środków pieniężnych na rachunkach bankowych za lata 2021 - 2022;
- 4) stanu należności, mienia i wartości niematerialnych i prawnych użyczonych regionalnym placówkom opiekuńczo-terapeutycznym za lata 2021 - 2022;
- 5) sald pozostałych składników aktywów i pasywów za lata 2021 - 2022.

Ad. 1)

W dniu 19.10.2021 r. przeprowadzono spis z natury dotyczący nieruchomości położonej w Bytomiu przy Placu Jana 13. Stwierdzona wartość obcych środków trwałych w wysokości 2 882 120 zł, potwierdzona przez Głównego księgowego, jest zgodna z ewidencją księgową (konto 900-1-3). Spisu dokonano na arkuszu nr 000060, który został prawidłowo wypełniony, zawierał niezbędne dane: datę dokonania spisu, określenie składu i podpisy członków zespołu spisowego, podpisy osób materialnie odpowiedzialnych, podpis osoby wyceniającej. Pobranie arkusza zostało zaewidencjonowane w księdze druków ścisłego zarachowania. Nie stwierdzono różnic inwentaryzacyjnych.

Ad. 2)

W okresie objętym kontrolą *Ośrodek* przeprowadził dwukrotnie, drogą spisu z natury, inwentaryzację druków ścisłego zarachowania: w dniu 31.12.2021 r. (na arkuszu nr 000061) oraz w dniu 30.12.2022 r. (na arkuszu nr 000062). Stwierdzone stany były zgodne z ewidencją księgi druków ścisłego zarachowania. Spisu z natury depozytów stanowiących zabezpieczenie prawidłowej realizacji zawartych umów, w postaci weksła wraz z deklaracją wekslową, dokonano w dniu 30.12.2022 r. i ujęto na arkuszu nr 000062. Oba ww. arkusze zostały prawidłowo wypełnione, zawierają niezbędne dane: datę dokonania spisu, określenie składu i podpisy członków zespołu spisowego, podpisy osób materialnie odpowiedzialnych. Pobranie arkuszy zostało zaewidencjonowane w księdze druków ścisłego zarachowania. Nie stwierdzono różnic inwentaryzacyjnych.

Ad. 3)

W latach 2021-2022 *Ośrodek* otrzymywał od Banku Pekao S.A., prowadzącego rachunki bankowe jednostki, potwierdzenia sald rachunków bankowych według stanu na dzień: 31.12.2021 r. oraz 31.12.2022 r. Salda na rachunkach bankowych były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej prowadzonej na kontach: 130 „Rachunek bieżący jednostki”, 135 „Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia”, 139 „Inne rachunki bankowe”. Nie stwierdzono różnic inwentaryzacyjnych.

Ad. 4)

Ośrodek, w drodze potwierdzenia sald, dokonał inwentaryzacji:

a) należności według stanu na dzień: 31.10.2021 r. i 31.10.2022 r. - dotyczy należności zaewidencjonowanych na kontach księgowych: 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”. Do kontrahentów wysłano potwierdzenia sald.

Nie stwierdzono różnic inwentaryzacyjnych;

b) składników użyzycznych podmiotom prowadzącym regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne (dalej: *RPOT*).

Na podstawie wydruku z kartoteki środków trwałych *Ośrodek* przygotował i wysłał potwierdzenia sald według stanu na dzień: 31.10.2021 r. i 31.10.2022 r. do 2 kontrahentów (*RPOT* nr 1 i nr 2 w Gliwicach, *RPOT* „Dom z Nadzieją” w Bielsku – Białej). Salda zostały potwierdzone.

Nie stwierdzono różnic inwentaryzacyjnych.

Ad. 5)

Ośrodek według stanu na dzień: 31.12.2021 r. i 31.12.2022 r. przeprowadził inwentaryzację składników aktywów i pasywów drogą weryfikacji sald oraz porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami źródłowymi będącymi w posiadaniu komórek merytorycznych w zakresie:

- środków trwałych (konto 011),
- pozostałych środków trwałych (konto 013),
- wartości niematerialnych i prawnych (konto 020),
- umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (konto 071),
- umorzenia pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych (konto 072),
- należności z tytułu udzielonych dotacji (konto 224),
- należności z tytułu dochodów budżetowych (konto 221),
- należności z tytułu sum depozytowych dla świadczenia wychowawczego oraz alimentów (konto 240),
- Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (konto 851),
- Funduszu jednostki (konto 800).

Nie stwierdzono różnic inwentaryzacyjnych.

Sprawozdania z rozliczenia rocznych inwentaryzacji przeprowadzonych za 2021 r. i 2022 r. zostały zatwierdzone przez Dyrektora *Ośrodka*.

W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresach wymienionych w pkt 1 - 5.

W trakcie kontroli ustalono również co następuje:

- ostatnia inwentaryzacja okresowa środków trwałych w *Ośrodku* została przeprowadzona według stanu na dzień 31.12.2020 r. (tj. przed okresem objętym kontrolą), na podstawie zarządzeń Dyrektora *Ośrodka*: nr 57/2020 z dnia 30.09.2020 r., nr 63/2020 z dnia 30.10.2020 r., nr 69/2020 z dnia 19.11.2020 r. oraz nr 73/2020 z dnia 10.12.2020 r. Sprawozdanie końcowe z inwentaryzacji z dnia 13.01.2021 r. zatwierdził Dyrektor *Ośrodka*,
- zgodnie z informacją wskazaną w protokole z dnia 30.09.2020 r. z kontroli przeprowadzonej przez pracowników Departamentu Audytu i Kontroli (nr AU-KN.1711.14.2020, AU-KN.KW-00064/20) poprzedni spis z natury środków trwałych przeprowadzono według stanu na dzień 31.12.2016 r.

W związku z powyższym *Ośrodek* dochowuje częstotliwości przeprowadzania inwentaryzacji określonej w art. 26 ust. 3 pkt 3 *ustawy o rachunkowości*, zgodnie z którym „3. Termin i częstotliwość inwentaryzacji, określone w ust. 1, uważa się za dotrzymane, jeżeli inwentaryzację: (...)

3) nieruchomości zaliczonych do środków trwałych oraz inwestycji, jak też znajdujących się na terenie strzeżonym innych środków trwałych oraz maszyn i urządzeń wchodzących w skład środków trwałych w budowie - przeprowadzono raz w ciągu 4 lat”.

(dowód: akta kontroli nr 24)

B. Ustalone nieprawidłowości i uchybienia (przyczyny, zakres, skutki): nie stwierdzono.

C. Ocena częściowa: pozytywna.

4. Weryfikacja spełnienia wymogów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (dalej: *RODO*).

A. Opis stanu faktycznego:

Weryfikację spełnienia wymogów *RODO* przeprowadzono w kontekście informacji wpisanych przez Dyrektora *Ośrodka* w *Kwestionariuszu oceny* (data wpływu 14.02.2020 r.) wypełnianym w związku z przeprowadzonym przez ówczesny Departament Audytu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego zadaniem audytowym pn.: „*Diagnoza stopnia wypełnienia wymogów w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa informacji w wojewódzkich samorządowych jednostkach organizacyjnych*” – II etap.

Szczegółowej weryfikacji poddano spełnianie wymogów *RODO* wynikających z następujących przepisów:

- art. 7 ust. 1 – dotyczącego zapewnienia przez jednostkę przetwarzania danych osobowych na podstawie zgody osoby, której dane są przetwarzane,
- art. 24 ust. 1 - dotyczącego wdrożenia środków zapewniających przetwarzanie danych zgodnie z *RODO*,
- art. 28 ust. 3 - określającego sposób i warunki przetwarzania danych przez podmiot przetwarzający,
- art. 29 - dotyczącego przetwarzania danych z upoważnienia administratora,
- art. 30 ust. 1 - dotyczącego prowadzenia rejestru czynności przetwarzania danych osobowych i zakresu zawartych w nim informacji,
- art. 32 ust. 2 - dotyczącego analizy ryzyka przetwarzania danych osobowych,
- art. 33 ust. 1 - dotyczącego zgłaszania naruszenia danych osobowych,
- art. 33 ust. 5 - dotyczącego dokumentowania wszelkich naruszeń ochrony danych osobowych,
- art. 37 - dotyczącego inspektora ochrony danych (dalej: *IOD*), w szczególności w zakresie ust. 7 dotyczącego publikacji danych kontaktowych *IOD* oraz zawiadomienia o nich organu nadzorczego,
- art. 38 ust. 3 - dotyczącego podległości służbowej *IOD*,
- art. 38 ust. 6 - dotyczącego zapewnienia braku konfliktu interesów w przypadku wykonywania innych zadań przez *IOD*.

W wyniku kontroli Zespół kontrolujący potwierdził spełnienie wymogów *RODO* w większości wymienionych przepisów, za wyjątkiem wymogu wynikającego z art. 38 ust. 3 *RODO*, w zakresie zapewnienia bezpośredniej podległości służbowej *IOD* najwyższemu kierownictwu jednostki, z uwagi na brak udokumentowania przez *Ośrodek* w jakichkolwiek uregulowaniach wewnętrznych spełnienia tego wymogu.

Weryfikacją w zakresie spełniania wymogu określonego w art. 38 ust. 3 *RODO* objęto:

- Regulamin Organizacyjny *Ośrodka* przyjęty uchwałą nr 2311/383/VI/2022 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 21 grudnia 2022 r.,
- graficzny opis struktury organizacyjnej (schemat organizacyjny) stanowiący załącznik do Regulaminu Organizacyjnego,
- zarządzenie nr 51/2018 Dyrektora *Ośrodka* z dnia 31.08.2018 r. w sprawie powołania *IOD*,
- opis stanowiska pracy Radcy Prawnego, pełniącego obowiązki *IOD*,
- dokument pn. „*Polityka bezpieczeństwa w Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej Województwa Śląskiego*” wprowadzony zarządzeniem nr 27/2018 Dyrektora *Ośrodka* z dnia 25.05.2018 r.

W wyniku kontroli, w oparciu o ww. dokumenty, stwierdzono że w regulacjach wewnętrznych brak jest wykazania bezpośredniej podległości służbowej *IOD* najwyższemu kierownictwu *Ośrodka*, co potwierdzają wyjaśnienia Dyrektora *Ośrodka* z dnia 03.10.2023 r.: „*W związku z faktem, iż funkcję*

Inspektora Ochrony Danych Osobowych powierzono pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku Radcy Prawnego, zastosowanie znajdują w tym wypadku wprost postanowienia Regulaminu Organizacyjnego Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego. Zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 10 aktualnego Regulaminu Organizacyjnego Stanowisko Radcy Prawnego podlega bezpośrednio Dyrektorowi Ośrodka. W wewnętrznych regulacjach Jednostki nie zawarto innych niż wskazane w zdaniu poprzednim zapisów wskazujących na bezpośrednią podległość IOD najwyższemu kierownictwu Jednostki”.

W strukturze organizacyjnej Ośrodka nie przewidziano samodzielnego stanowiska IOD. W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2021 – 2023, funkcję IOD pełnił pracownik Ośrodka zatrudniony na stanowisku Radcy Prawnego. Zgodnie ze schematem organizacyjnym Ośrodka oraz opisem stanowiska pracy, pracownik ten (jako Radca Prawny) podlega bezpośrednio Dyrektorowi Ośrodka.

W związku z powyższym należy uznać, że dopóki obowiązki IOD będą pełnione przez pracownika zajmującego stanowisko Radcy Prawnego podległość służbowa będzie zapewniona i możliwa do wykazania w myśl wymogu określonego w art. 38 ust. 3 RODO.

Niemniej Zespół kontrolujący zwraca uwagę, iż **w przypadku zmiany osoby pełniącej funkcję IOD, powyższe, tj. brak wykazania w regulacjach wewnętrznych bezpośredniej podległości IOD najwyższemu kierownictwu jednostki, może stwarzać ryzyko, że osoba ta nie będzie mogła wykonywać swoich zadań w sposób niezależny.**

Podległość najwyższemu kierownictwu jest jedną z gwarancji niezależnej, wysokiej pozycji IOD w strukturze administratora danych. Bezpośrednia podległość oznacza, że w ramach podejmowanych przez siebie czynności IOD nie może podlegać jakimkolwiek innym osobom lub jednostkom organizacyjnym wchodzącym w skład struktury administratora danych.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 RODO kierownik jednostki jest odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów i musi być w stanie wykazać ich przestrzeganie.

W związku z powyższym **rekomenduje się**, aby w regulacjach wewnętrznych zapewnić stosowną podległość służbową stanowiska IOD najwyższemu kierownictwu jednostki celem zabezpieczenia ww. wymogu RODO w przypadku powierzenia w przyszłości pełnienia obowiązków IOD innemu pracownikowi Ośrodka.

(dowód: akta kontroli nr 25 - 31)

B. Ustalone nieprawidłowości i uchybienia (przyczyny, zakres, skutki): nie stwierdzono.

C. Ocena częściowa: pozytywna.

III. Uwagi.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia.

Wystąpienie pokontrolne posiada 13 stron.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano kierownikowi jednostki kontrolowanej.

V. Zalecenia/wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia jednostki kontrolowanej.

Mając na względzie powyższe ustalenia zalecam:

1. Przy wystawianiu faktur stosować regulacje ujęte w aktualnie obowiązującej „Procedurze sporządzania deklaracji podatkowej VAT w jednostkach budżetowych Województwa Śląskiego (z wyłączeniem Urzędu Marszałkowskiego)”, a w szczególności prawidłowo oznaczać numerację faktur poprzez zastosowanie „kodu Jednostki organizacyjnej”.
2. Przestrzegać przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (obecnie t. jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm.), szczególnie w zakresie wynikającym z regulacji:
 - a) art. 128 ust. 1 poprzez wzywianie wykonawcy do złożenia dokumentów lub oświadczeń składanych w postępowaniu, w szczególności dotyczących pełnomocnictwa potwierdzającego, że osoba, która złożyła i podpisała ofertę w jego imieniu, posiadała do tego stosowne umocowanie (jeżeli w imieniu wykonawcy działa osoba, której umocowanie do jego reprezentowania nie wynika z dokumentów rejestrowych lub dokumentów złożonych przez wykonawcę z ofertą),
 - b) art. 433 pkt 4 w związku z art. 99 ust. 1 poprzez wskazywanie minimalnej (gwarantowanej) wartości lub wielkości świadczenia stron w przypadku ujęcia w projektowanych postanowieniach umowy oraz opisie przedmiotu zamówienia możliwości ograniczenia zakresu zamówienia przez zamawiającego.

Ponadto, odnosząc się do kwestii braku wykazania w regulacjach wewnętrznych bezpośredniej podległości *IOD* najwyższemu kierownictwu jednostki, celem spełnienia wymogu art. 38 ust. 3 *RODO* (dot. zapewnienia i możliwości wykazania podległości *IOD* najwyższemu kierownictwu), **rekomenduje się**, aby w regulacjach wewnętrznych zapewnić stosowną podległość służbową stanowiska *IOD* najwyższemu kierownictwu jednostki.

Osoba upoważniona przez Marszałka Województwa Śląskiego:

Robert Lipka
Dyrektor Departamentu Audytu i Kontroli

POUCZENIE

Zgodnie z § 29 ust. 6 Regulaminu kontroli jednostek organizacyjnych Województwa Śląskiego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 1057/229/VI/2021 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 28 kwietnia 2021 r. - od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Zgodnie z § 30 ust. 1 ww. Regulaminu - Kierownik jednostki kontrolowanej, w terminie 30 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, informuje podmiot uprawniony do kontroli o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.